

EDITORIAL

Το δεύτερο τεύχος του τέταρτου τόμου του “εκπ@ιδευτικού κύκλου” περιλαμβάνει έντεκα άρθρα, τα οποία αναφέρονται στη στοχαστική και βιοματική μάθηση, στην επαγγελματική ανάπτυξη των νέων, στο ρόλο των εκπαιδευτών ενηλίκων στην εκπαίδευση κρατούμενων στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, στην επιστήμη των μαθηματικών, στη χρήση και στην ένταξη των υπολογιστών και του διαδικτύου στη μάθηση που συντελείται σε επίπεδο Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης περιλαμβάνει άρθρα που αναφέρονται στην εκπαίδευση ενηλίκων, στο σχολικό εκφοβισμό, στη διδασκαλία της γλώσσας στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στη σχέση του επαγγελματισμού και της γνωστικής διαφωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών. Άλλα άρθρα αναφέρονται στις αντιλήψεις των μαθητών/τριών σχετικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα, στα κοινωνικά δίκτυα και την κοινωνική υποστήριξη σε ενήλικες με ολική και μερική απώλεια όρασης και στην εκπαιδευτική αξιολόγηση.

Όταν οι σχέσεις που αναπτύσσονται σε ένα μαθησιακό περιβάλλον εμπεριέχουν διάλογο, επεξεργασία και εμπλουτισμό απόψεων με νέες ιδέες, ανταλλαγή εμπειριών και συναισθήματα τότε η διδασκαλία μετατρέπεται σε αυτό που ο Donald Schön περιγράφει ως στοχασμό κατά τη δράση (Reflection in action). Στο πρώτο άρθρο οι Σπύρος Κιουλάνης, Νικόλαος Γιαμαλής, Γιάννης Δημητράκης, Ευθύμιος Βαλκάνος προσεγγίζουν βιοματικά τη διαδικασία του στοχασμού κατά τη δράση μέσα από μία βιοματική μουσική (Jazz) και εικαστική (ζωγραφική) προσέγγιση, με την παρουσία εικονικών συμμετεχόντων (Virtual Participants). Από την αξιολόγηση της διαδικασίας κατέστη σαφές ότι ο στοχασμός κατά τη δράση αποτελεί μία σημαντική διαδικασία σε κάθε μαθησιακό περιβάλλον ενηλίκων, η οποία, ωστόσο, παρά το γεγονός ότι δε βασίζεται σε κάποια συγκεκριμένη διανοητική διεργασία, μπορεί να ενισχυθεί με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών και με τον τρόπο αυτό να οδηγήσει στην ενίσχυση της στοχαστικής μάθησης.

Η έναρξη της φοίτησης στο Πανεπιστήμιο αποτελεί ένα κομβικό σημείο στην επαγγελματική ανάπτυξη των νέων, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η μελέτη των παραγόντων που, ενδεχομένως, σχετίζονται με τον χαρακτηρισμό της από τους φοιτητές ως μιας συναισθηματικά «θετικής» εμπειρίας. Οι Κατερίνα Κεδράκα, Κωνσταντίνα Φαλάγγα και Χρήστος Καλτσίδης, στη δημοσίευσή τους «Μετάβαση σε πανεπιστημιακές σπουδές στο πεδίο των Βιοεπιστημών: τα συναισθήματα των φοιτητών του Τμήματος Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης», εστιάζουν στα συναισθήματα των φοιτητών του Τμήματος Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κατά την έναρξη των σπουδών τους. Τα ευρήματα της έρευνας παρουσιάζουν θεωρητική και πρακτική σημαντικότητα για όσους ενδιαφέρονται για την διευκόλυνση των νέων ατόμων στη μετάβασή τους στην Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση.

Οι Βασιλική Παπαϊωάννου, Ευάγγελος Ανάγνου, Δημήτρης Βεργίδης, διερευνούν το ρόλο των εκπαιδευτών ενηλίκων στην εκπαίδευση κρατούμενων. Πιο αναλυτικά διερευνούν τη συμβολή τους στην εμπύχωση και τη δημιουργία συνεργατικού κλίματος, τη στάση τους

έναντι των εκπαιδευόμενων κρατούμενων και τις εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που εφαρμόζουν στην εκπαιδευτική διεργασία. Βάσει των αποτελεσμάτων, οι εκπαιδευτές των κρατούμενων, ανταποκρινόμενοι στον πολυσύνθετο ρόλο τους, καλύπτουν με επιτυχία την ποικιλία των εκπαιδευτικών αναγκών, χάρη στην εκπαιδευτική προσέγγιση, αλλά και τη στάση και συμπεριφορά τους προς τους κρατούμενους εκπαιδευόμενους.

Οι Μαλαματάρη Μαρία και Ανδρέας Οικονόμου, διαπραγματεύονται συνοπτικά την ιστορία της επινόησης ενός αριθμού, του μηδενός, του οποίου η σύλληψη, πριν από αιώνες, ενώ έλυσε πλήθος πρακτικών προβλημάτων, ιδιαίτερα στον τομέα της επιστήμης των μαθηματικών και της καθημερινής δραστηριότητας των ανθρώπων, έμελλε να δημιουργήσει ασάφειες και να προκαλέσει προβληματισμούς και διχογνωμίες σε θρησκευτικό επίπεδο αλλά και στη μεταξύ των ανθρώπων επικοινωνία. Το άρθρο παρουσιάζει ενδιαφέρον, καθώς η πολύπλευρη και πολύτροπη προσέγγιση του μηδενός αποτελεί μια πρόταση για διεπιστημονική προσέγγισή του στο σχολείο από εκπαιδευτικούς διαφορετικών ειδικοτήτων.

Η ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση αποτελεί αναγκαιότητα της σύγχρονης εποχής και ο εκπαιδευτικός αποτελεί κομβικό σημείο σε αυτή τη διαδικασία. Ο Θεοδωρακόπουλος Δημήτριος, μελετά τις απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Από τα ευρήματα της έρευνας διαφαίνεται ότι οι εκπαιδευτικοί εκφράζονται θετικά για τα οφέλη από την ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και αναγνωρίζουν πολλούς και ποικίλους τρόπους ένταξής τους. Ακόμη θεωρούν ως σημαντικότερους παράγοντες δυσκολίας για την παραπάνω ένταξη την ανεπαρκή υλικοτεχνική υποδομή, την έλλειψη επιμόρφωσης και την ανασφάλεια που νιώθουν.

Ο Κωνσταντίνος Καλύβας στο άρθρο του «Σχολικός Εκφοβισμός, το Κλινικό Προφίλ του Θύτη και η Αντιμετώπιση του Φαινομένου στη Σχολική Μονάδα», ασχολείται με ένα θέμα το οποίο προβληματίζει εκπαιδευτικούς και γονείς που αναζητούν τρόπους αντιμετώπισής του: το σχολικό εκφοβισμό. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκει να συμβάλλει στη συζήτηση για την αντιμετώπιση του φαινομένου, αναδεικνύοντας το τυπικό κλινικό προφίλ του θύτη και προτείνοντας τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου στο σχολικό περιβάλλον σε επίπεδο ατομικό και συμβάντος, σε επίπεδο τάξης και σε επίπεδο σχολικής μονάδας.

Ο Κωνσταντίνος Γκαραβέλας, στο άρθρο του «Σκέψεις για τη Διδασκαλία της Γλώσσας μέσα από μια Περιήγηση στα Εκπαιδευτικά Συστήματα της Ελλάδας και της Φινλανδίας», μελετά και συγκρίνει τη φιλοσοφία που διέπει τη γλωσσική διδασκαλία στην υποχρεωτική εκπαίδευση της Φινλανδίας (τάξη 1-9) με τη γλωσσική διδασκαλία στην ελληνική δημόσια υποχρεωτική εκπαίδευση (μέχρι το τέλος της Γ΄ Γυμνασίου – οι πρώτες 9 τάξεις), διερευνώντας τις κύριες διαφορές και ομοιότητες στη γλωσσική διδασκαλία στις δύο χώρες, καθώς και τα βασικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα για το συγκεκριμένο μεταξύ των δύο χωρών.

Οι Σταύρος Κόλτσης, Μιχαήλ Τσατήρης, Ελευθερία Παναγιωτίδου και Κυριακή Κιτικίδου, μελετούν τις γνώσεις και τις αντιλήψεις των μαθητών/τριών της Τρίτης Τάξης Λυκείου σχολείων της πόλης της Δράμας, αναφορικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα, την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή. Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέδειξαν ότι η αντίληψή των

μαθητών για τα περιβαλλοντικά θέματα κρίνεται ικανοποιητική και ότι αυτό οφείλεται κυρίως στην επίδραση της τηλεόρασης και του Διαδικτύου.

Ο Αντώνης Παπαοικονόμου, περιγράφει τη σχέση του επαγγελματισμού και της γνωστικής διαφωνίας που υπάρχει στον Έλληνα εκπαιδευτικό. Στα αποτελέσματα της έρευνας σημειώνεται η διαπίστωση της ύπαρξης γνωστικής διαφωνίας σε ορισμένες περιπτώσεις κυρίως λόγω της απουσίας εκπαιδευτικών για επιμορφωτικούς λόγους. Επίσης, επισημαίνονται διαφοροποιήσεις όσον αφορά τα φύλα με τις γυναίκες να βιώνουν γνωστική ασυμφωνία σε υψηλότερο βαθμό από ό, τι οι άνδρες συνάδελφοι τους.

Η Γιαννοπούλου Βασιλική, στο άρθρο της «Κοινωνικά Δίκτυα και Κοινωνική υποστήριξη σε ενήλικες με ολική και μερική απώλεια όρασης», εστιάζει στην επίδραση και στο μέγεθος των προσωπικών δικτύων, καθώς και στην ποιότητα της κοινωνικής στήριξης που λαμβάνεται από τα προσωπικά δίκτυα ενηλίκων με ολική και μερική απώλεια όρασης. Καθώς στην Ελλάδα, η έρευνα στα κοινωνικά δίκτυα των ατόμων με ολική και μερική απώλεια όρασης δεν είναι ανεπτυγμένη, η συμβολή της έρευνας θεωρείται σημαντική για την κατανόηση των αξίας του μεγέθους των κοινωνικών δικτύων και της παρεχόμενης υποστήριξης από αυτά, σε ότι αφορά στη γενικότερη ευημερία των ατόμων με ολική και μερική απώλεια όρασης.

Ο Κωνσταντίνος Οικονόμου με βάση τη βιβλιογραφική ανασκόπηση καταλήγει και προτείνει ένα σχέδιο εσωτερικής αξιολόγησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, το οποίο περιέχει δέκα αντικείμενα και σαράντα πέντε δείκτες αξιολόγησης συνολικά, με παράλληλες διευκρινίσεις για τους στόχους, τα αντικείμενα, τον τύπο και το μοντέλο, τις τεχνικές και τα μέσα, καθώς και τους αποδέκτες της αξιολόγησης.

Σπύρος Κιουλάνης